

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122203273
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122203273.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava, v právnej veci starostlivosti súdu maloleté dieťa: T. J., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matka K. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/X, M., zastúpená JUDr. Barborou Petrovič, advokátkou, so sídlom Hlavná 44, Trnava, a otec J. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., U., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa **z a m i e t a**.

II. Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletej T. v tomto konaní.

odôvodnenie:

1. Dňa 23.05.2022 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh matky maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha určenia, že miestom prebratia a odovzdania maloletej pri styku otca s maloletou T. upravenom Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24.01.2018 č.k. 22P/56/2017 je miesto bydliska matky.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že vo veci účastníkov konania bol styk k maloletej T. ostatne upravený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24. 1. 2018 č.k. 22P/56/2017 tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou T. každý nepárny víkend od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a počas letných prázdnin v prvý augustový týždeň, počas štátnych sviatkov vo sviatok pripadajúci na nepárny týždeň v roku, pričom si otec prevezme deň pred týmto sviatkom o 17.00 hod. a maloleťú odovzdá matke v deň sviatku o 17.00 hod., ak sviatok pripadne na nepárny piatok, otec si prevezme dcéru vo štvrtok o 17.00 hod. a odovzdá matke v nedeľu o 17.00 hod., počas vianočných sviatkov každý nepárny rok si otec prevezme maloleťú 24. 12. o 10.00 hod. a odovzdá ju 25. 12. o 17.00 hod. Súčasne bola upravená aj informačná povinnosť a bolo zmenené predchádzajúce rozhodnutie v časti styku (rozsudok OS Trnava č.k. 37P/9/2016 zo dňa 8. 8. 2016). Samotný rozsah styku nie je sporný a ani problematický medzi rodičmi a javí sa, že maloletej vyhovuje. V rámci úpravy styku vyššie uvedeným rozhodnutím je preberanie maloletej a odovzdávanie maloletej upravené iba vo vzťahu k osobe, od ktorej sa dieťa preberá a ktorej sa odovzdáva = k osobe matky. Nie je tu však vôbec upravené miesto odovzdávania a preberania maloletého dieťaťa, v čom vzniká medzi rodičmi opakovaný konflikt. V praxi je síce zaužívané, že sa dieťa preberá a odovzdáva v bydlisku matky, avšak čoraz častejšie sa upravujú aj rôzne iné miesta - napr. v školskom zariadení, styk na konkrétnom mieste - napr. v detskom kútiku a pod. I keď tvrdí, že pokiaľ nie je miesto preberania a odovzdávania upravené v súdnom rozhodnutí, jedná sa o miesto bydliska matky, nie je takýto úzus často akceptovaný oboma rodičmi a pri nezhode môže absencia určenia miesta preberania a odovzdávania dieťaťa spôsobom markantné komplikácie, ktoré sú v danom prípade už pre matku neúnosné. Otec neakceptuje za miesto odovzdania bydlisko matky. Maloleťú si síce na styk prevezme u matky, matke ju však opakovane odmieta vrátiť v mieste jej bydliska a trvá na tom, aby si matka maloleťú vyzdvihla u neho. Toto jednak nekorešponduje so súdnou praxou, kedy sa v obdobných prípadoch postupuje tak, že dieťa sa preberá a odovzdáva u

matky - v mieste jej bydliska (aj mieste bydliska dieťaťa), ale matke a maloletej takýto rozkol spôsobuje vážne problémy. Je teda vadou pôvodného t.č. platného výroku rozsudku, že nie je upravené miesto preberania a odovzdávania maloletej a vedie to k zneužívaniu situácie otcom a matka je bezradná a nútená opakovane vyhovieť nesprávnemu výkladu praxe zo strany otca, lebo nemá na výber. Matka žije v M. na adrese svojho trvalého bydliska. Otec žije v U. na adrese svojho trvalého bydliska. Obce sú od seba podľa údajov z googlemaps 24 km jednosmerne, čo môže predstavovať min 30 min a viac jazdy jednosmerne. Matka trvá na tom, že nie je dôvodné sa odkláňať od zaužívej praxe, kedy sa dieťa odovzdáva a preberá u matky v mieste jej bydliska a preto navrhuje, aby bola do úpravy styku rozsudkom vo veci č.k. 22P/56/2017 zmenou úpravy styku zanesená aj úprava miesta prevzatia a odovzdania maloletej - v bydlisku matky. Tento výrok absentuje, je pre právnu istotu a súčasne aj riadnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia esenciálny a preto je návrh matky dôvodný. Sú tu aj iné dôvody, pre ktoré matka nie je schopná realizovať prevzatie maloletej v bydlisku otca: matka síce má vodičské oprávnenie, ale nejazdí, resp. jazdí prevažne iba v obci a to aj výnimočne na krátku vzdialenosť, matka nemá k dispozícii vozidlo, žiadne nevlastní, vozidlo vlastní iba partner matky p. J. F., ktorý je za daných okolností nútený otcom transportovať maloletú namiesto otca, čo rozhodne nie je povinnosťou partnera otca, ale primárne povinnosťou otca dieťaťa, matka nemá na výber, keď jej otec odmieta maloletú priviesť, ak chce dieťa „dostať“ k sebe späť, maloletá je v tomto kontexte akýmsi predmetom vyjednávania rodičov, nemá istotu, ako bude styk končiť, kedy vlastne skončí, ako sa dostane domov a pod., čo nie je tiež neprípustné, matka má navyše mladšieho syna J. F., nar. X. X. XXXX, ktorý vyžaduje nepretržitú starostlivosť a opateru, keďže sa narodil s diagnózami hydrocefalus a rásštep chrbtice (spina bifida), v hlave má zavedený trojkomorový šant, je docievkováný, nechodiaci; matka je s maloletým J. nepretržite okrem času, kedy je maloletý opatrovaný opatrovatelkou, preto má sťažujúcu možnosť sa zo svojho bydliska vzdďaľovať. Aj napriek tomu, že otec o uvedených skutočnostiach vie, nevychádza matke v ústrety tým, že by tak, ako je to štandardom, maloletú matke priviezol, naopak situácia graduje, je neúnosnou, pretože matka už opakovane privolala aj hliadku PZ, ktorá do situácie nevniesla riešenie, matke bolo oznámené, že „odovzdať matke maloletú“ je možné kdekoľvek, hoci aj v R. a teda odovzdanie prebehlo podľa svojvoľie otca. Tieto situácie sa opakujú a nie sú pre maloletú T. vhodné. Matka má za to, že je dôvodné pomery upraviť neodkladným opatrením a to určením miesta preberania a odovzdávania maloletej v mieste bydliska matky, nakoľko absentuje výrok v rozhodnutí súdu, čo prináša právnu neistotu, situácia graduje, nedochádza ku konsenzu medzi rodičmi, čo sa nepremieta do najlepšieho záujmu maloletej, ale naopak, maloletá je opakovaním vyhrotených situácií (asistencia polície, hádky, ...) v ohrození jej zdravého ďalšieho vývoja a vývin. Preto navrhuje, aby súd uznesením rozhodol takto: Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým určuje, že miestom prebratia a odovzdania maloletej pri styku otca s maloletou T. upravenom Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24. 1. 2018 č.k. 22P/56/2017 je miesto bydliska matky. Súčasne navrhuje matka vo veci samej okrem úpravy miesta preberania a odovzdávania maloletej, ešte aj úpravu hodiny začiatku a konca víkendového styku otca zo 17.00 hod na 16.00 hod., čo lepšie vyhovuje režimu maloletej a tiež je nevykonateľnou úprava prázdninového styku „v prvý augustový týždeň“, kedy nie je zrejmé, kedy má presne styk začať a kedy skončiť, tu navrhuje začiatok dňa 1. 8. o 9.00 hod., koniec 8. 8. o 16.00 hod. V inom matka nenavrhuje ostatné rozhodnutie o styku meniť.

3. Navrhovateľka k návrhu priložila rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 22P/56/2017 zo dňa 24.01.2018.

4. Súd sa oboznámil s podaným návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Otcovi maloletej bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručený dňa 08.06.2022. Otec sa k návrhu do dnešného dňa nevyjadril.

6. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 328 ods. 2 druhá veta CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

18. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

20. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je teda riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba zväčša predbežnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto dočasná úprava sa musí javiť ako naliehavá. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, najlepší záujem maloletého dieťaťa. K vydaniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého.

21. V danom prípade má súd za to, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, keď matka v návrhu neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť úpravy neodkladným opatrením.

22. Po posúdení danej veci a s poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky nie sú splnené zákonné predpoklady, keď súd nemal preukázané (osvedčené) žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletého dieťaťa alebo maloleté dieťa samotné je ohrozené, alebo že by utrpelo, prípadne by mu hrozila nejaká ujma v prípade, ak neodkladné opatrenie nebude nariadené, a teda sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutá matkou, a preto súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

23. Zamietnutie uvedeného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia znamená len to, že súd v danom prípade nemal za preukázané, že pomery účastníkov je potrebné riešiť formou neodkladného opatrenia, keď návrh matky bude predmetom ďalšieho dokazovania.

24. Podľa § 31 ods. 2 zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Podľa § 31 ods. 3 zákona o rodine, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Podľa § 31 ods. 4 zákona o rodine, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

25. V zmysle citovaných ustanovení zároveň súd ustanovil maloletému dieťaťu vo výroku II. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletej v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa bydliska maloletej miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Proti výroku II. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP a § 59 CMP a contrario).